

KOT

KUNST OMKRING TROLDEN
NR. 1, 26. ÅRGANG MARTS 2018

Camilla Berner-
udstillingen er
forlænget med
SIDSTE UDKALD
søndag den 6. maj 2018

MARTS 2018

Fortsat udstilling til søndag den 6. maj 2018

Camilla Berner – art & nature.

Lørdag den 3. kl. 14. – søndag den 18.

Censureret udstilling. Åben på lørdage og søndage kl. 13 – 17.

Mandag den 5. kl. 19

Generalforsamling i Rødding Centeret, lokale 1.

Mandag den 12. kl. 19

Generalforsamling.

Onsdag den 14. kl. 15-17

Billedkunstens dag: et eftermiddagsarrangement for alle voksne med interesse for egnens landskaber.

Onsdag den 14. kl. 19

Foredrag: Max Liebermann og tysk kunst omkring år 1900 ved kunsthistoriker Signe Jacobsen. Entre: 60/80 kr. Læs mere side 14-15.

Søndag den 25. kl. 15

En tur gennem Camilla Berners udstilling i dialog mellem billedhugger Sophus Ejler Jepsen og museumsleder Teresa Nielsen - optakt Inge Nagstrup.

Søndag den 26. – mandag den 2. april

Kunstrejse til Madrid.

APRIL 2018

Fredag den 6. – fredag den 4. maj

Udstilling: Ulla Bille – maleri på Vejen Bibliotek.

Fredag den 6. kl. 15.30

Artist Talk: Ulla Bille fortæller om sine billeder på Vejen Bibliotek.

Mandag den 9. kl. 18.15

– samkørsel fra RC

Tur til Designskolen i Kolding. Pris: 100 kr: inkl. kaffe Tilmelding: Tlf. 74842171/30525188 eller 20928400 senest 3. april.

Fortsat: APRIL 2018

Søndag den 15.

En tur gennem Camilla Berners udstilling i dialog mellem billedhugger Sophus Ejler Jepsen og museumsleder Teresa Nielsen.

Onsdag den 18. kl. 19.30

Expanding Canvas – Musik skaber billeder/billeder skaber musik. Entre: 150/175 kr. Læs mere side 18.

Søndag den 22. kl. 14 – 17

Sanketur med Julie Swane, læs mere side 5.

MAJ 2018

Onsdag den 2. kl. 19.30

Fortælleforestilling: Emilie Demant Hatt ved lærer og organist Dorte Smedegaard. Entre: 60/80 kr. Læs mere side 11

Søndag den 19. kl. 14

Kunst- og plantetur for maj. Mødes på P-plads ved Baldersbæk. Arr. DN-lokalafdeling og Vejen Kunstmuseum.

Torsdag den 24. kl. 18.15

- samkørsel fra RC

Aftentur til Jels – Keramiker Lene Kersting, Erik Larsens billeder hos Kirsten Munk, kaffe hos Signe Bastholm. Pris: 60 kr. Tilmelding senest 22. maj: Tlf. 41582576 eller 29912025.

JUNI 2018

Lørdag den 2. med fernisering kl. 15 – søndag den 6. januar 2019

Udstilling: Billedhuggeren Niels Skovgaard.

Arrangementer uden piktogram eller stedangivelse foregår på Vejen Kunstmuseum.

Kunst 6630, Rødding
Sydjysk Kunstforening, Galleri 46, Holsted

TOLV BUKETTER - KUNST & BLOMSTER

Af Teresa Nielsen, museumsleder

Vejen Kunstmuseums udstilling "Camilla Berner – art & nature" er kunstnerens første retrospektive mønstring. Den har givet både Camilla Berner og os andre en enestående mulighed for at se udviklingen og sammenhænge i hendes virke. Vi fængsles af de smukt komponerede planteindsamlinger, der ved nærmere øjesyn viser sig at bestå af ukrudt og vilde planter. Lokalafdelingen af Danmarks Naturfredningsforening (DN-lokalafd) er en særligt interesseret gruppe. På invitation har de været en tur gennem udstillingen. En efterfølgende snak udviklede sig til et kommende samarbejde.

Som Camilla Berners fotos af planteindsamlinger knytter an til maleren Ejnar Nielsens grøftkantbuketter fra Gjern i 1910'erne, har hendes nyeste billedserier, fra 2014 på Kongens Nytorv (se forsiden), 2016 fra Seoul i Sydkorea og 2017 fra Søby Brunkulslejr talt til os i dag. I dialog med DN-lokalafd opstod spørgsmål som: Hvad vokser der omkring museet og rundt i vores omegn? Vi spurgte hinanden, om vi – med skyldig hæder og tak til kunstneren – kunne bruge Camilla Berners greb til at se nærmere på og fremhæve naturen og egnen her, hvor vi bor... Under samtalen opstod projektet 12 BUKETTER, der peger på 12 LOKALITETER. På disse 12 lokaliteter ser vi på udvalgte kunstværker og naturoplevelser – én for hver måned i et år fra maj 2018 til april 2019.

I Camilla Berners ånd vil medlemmer af plantegruppen fra DN-lokalafd for hver måned på de udvalgte steder lave en planteindsamling, der dokumenteres gennem en artsliste og samles i en buket, lavet af en professionel blomsterbinder. Den fotograferes. Måned for måned får billederne deres faste plads på Vejen Kunstmuseum og ude på folks computere. Via museets og DN-lokalafd's indgange til de sociale medier præsenteres månedens fotografi med sin artsliste og evt. en uddybende tekst om væksternes muligheder og historier. Hver måned arrangerer DN-lokalafd en naturtur, hvor der sættes fokus på de vilde planter i månedens buket. Tid og steder annonceres senere.

I samarbejdet peger museet på, at billedhugger Niels Hansen Jacobsens værker kan ses rundt om i hele Vejen Kommune og supplerer med tidskunst i form af skulpturer fra Egnsbeton-projektet bl.a. ved Kongeåen og i Øster Lindet. DN-lokalafd har selvfølgelig en interesse i at få udbredt kendskab til de vilde planter i vores natur. Den er fuld af oplevelser. Følg med og tag del i turene ud i landskabet – og så skal vi se... buketter af forskellige slags kan man jo lave hele året! ■

▲ I 1980'erne erhvervede museet et par blomsterbuketter malet af Ejnar Nielsen i 1910'erne. Hans yndede motiver var grøftkantens planter, som han i favnfulde tog med ind i atelieret og forevige. En anden tids blik for naturen...

▼ Selv om vinteren kan man lave buketter, som Ketty Viuff beviste med den buket, som hun lavede til CB-feriseringen med benspænd: Kun lokale sager, der findes lige nu!

VINTERVÆRKSTED LEG MED LER

Camilla Berners kredsen om planternes verden fører til, at hendes værker taler til mange andre end det gængse kunstmuseums publikum. De har været afsæt for dialoger med Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling og den lokale havekreds. Da museets formidler Marie Strøm arbejdede frem mod Vinterferie-værkstederne, tænkte hun også i planter og vækst. Oplægget blev urtepotter og muligheden for at plante i eget design. At lege med ler kender alle til, og leret samler på tværs af alle alderstrin. Det har været en fornøjelse at se familierne hænge ud på Atelierloftet, mens de gav sig god tid til at forme deres helt personlige urtepotte.

Stemningen har været i top, og der var masser af god respons fra gæsterne, fortæller Selma Jensen. Hun er en af museets uundværlige frivillige hjælpere. Både onsdag og fredag stod hun i Skulptursalen og tog imod gæsterne, der myldrede ind. På de tre værkstedsdage nåede det samlede besøg op på 549 fordelt over 225 onsdag, 142 torsdag og 182 fredag. Det har været helt vildt – til tider MEGET tæt, men alle har hjulpet hinanden, givet plads og fået det hele til at gå op.

På vej hjem blev flest mulig af de individuelle krukker fotograferet i Skibelunds salen. Billederne er lagt ud på www.vejenkunstmuseum.dk, hvor man kan se, at der er vordende talenter på keramikens felt! ■

2017 HAR VÆRET ENDNU ET REKORDÅR!

Æren for endnu en rekord deles af mange gode medspillere: Da besøget for 2017 blev stemt endegyldigt af mellem kalendere og oversigter, endte det på 19.181 gæster. Det er til dato en suveræn rekord, og overgår endog 2016-successen, hvor besøget sprang fra at have ligget omkring 15.000 til 18.774 i 100-året for Pippi-tegneren Ingrid Vang Nyman. Godt at Vejen Kunstmuseum nu har både hende og Niels Hansen Jacobsen som hovedpersonerne! Besøget er på linje med søgningen til kunstmuseer i langt større byer – og her er endog tale om en egn, der er uden tradition for turisme og med et ret begrænset opland. Til gengæld udgør lokale gæster næsten 75 %. Hvor rykker besøget hen, om udenbys folk for alvor får øje for Danmarks Troldehovedstad?! ■

Foto Niels Peter Brøgger.

DIALOG-ARRANGEMENTER I CAMILLA BERNER-UDSTILLINGEN

Søndag den 25. marts kl. 15-16.30 indledes udstillingsgennemgangen med, at biolog Inge Nagstrup får ordet. Hun giver en introduktion til Otteradet Ulvefod – en plante, der er helt særlig for Vejen Kommune og med en fortælling, der knytter an til udstillingen. Derefter tager museumsleder Teresa Nielsen og museets formidler, billedhugger Sophus Ejler Jepsen, over: I dialog guider de en tur gennem udstillingen og fortæller om nogle af de mange lag i Camilla Berners værker. De fremmødte er meget velkomne til at bidrage til dialogen ved at stille spørgsmål undervejs!

Søndag den 15. april kl. 15-16.30 er det sidste udkald for at komme med på en af dialogrejserne gennem Camilla Berner-udstillingen. ■

SANKETUR MED JULIE SWANE

Søndag den 22. april kl. 14 starter vi i Camilla Berner-udstillingen på Vejen Kunstmuseum. Her ser vi, hvordan kunstneren skaber sine værker ud fra det, hun sanker på udvalgte steder. Derefter tager Julie A. Swane, forfatteren til bogen "SANK - spis af naturens køkkenhave", os med på en sanketur i Anlægget. På traveturen skal vi ud i naturens vilde køkkenhave for at se på årstidens spiselige vækster. Hvad smager godt, hvad kan man finde hvornår, og hvordan tryller man med urterne i køkkenet. Arrangementet afholdes i samspil med Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling og Vejen-Brørup Havekreds. Det er gratis at være med. Medbring gerne en lille kurv og en saks. ■

◀ Otteradet Ulvefod findes og plejes to steder i Vejen Kommune. Hør mere om den, når biolog Inge Nagstrup fortæller søndag den 25. marts kl. 15 - alle er velkomne. Det er gratis.

▼ Julie Swane under en sanketur.

Foto: Nicolai Engel.

MUSÆUM I VEJEN

Opførelsen af Vejen Kunstmuseum er et fint eksempel på, at en kunstner – billedhuggeren Niels Hansen Jacobsen (1861-1941) – blev forstået i sin egen tid og af sine egne. Bysbarnet, der i et tiår fra 1892 var bosat i Paris, stod midt i sit virke, da byens foreninger og borgere gik sammen om at bygge ham et museum. Fra dør til dør samlede de 1/3 af byggesummen, 1/3 kom fra sognet og den sidste 1/3 betalte kunstneren. Her fik han privat bolig, et atelier og en sal til sine skulpturer – det egentlige museum. Helheden blev indviet den 1. juli 1924.

Som en røst fra fortiden gengives her en artikel fra lokalavisen den 1. maj 1923, hvor Kr. Nielsen talte for museets opførelse:

Der granskes og graves, der søges og ledes, der opstilles Teorier og Gisninger om, hvorledes dette eller hint er blevet til, eller hvem der har været Ophavsmand hertil.

Man forbavses over, hvor ligegyldigt en Kunstners Samtidige eller Efterlevende kan have været overfor Bevaring af Kunstnerens Arbejder.

Og naar saa en senere Slægt faar Øje for, hvad der en Gang var, er det ofte for sent. Værdierne er spredt for alle Vinde. Maaske har smarte Uvedkommende gjort sig til Herre over dem, for de, som egentlig var retmæssige Arvinger, forsømte Tiden og i Uforstand lod Arven glide fra sig.

Man ser i Nürnberg, hvorledes de brave Nürnbergere værner og hygger om en lille Kneipe, fordi de ved, at dér havde i gamle Dage Mestersangeren Hans Sachs sin Gang.

Man ser her paa Kapucinerbjerget ved Salzburg, hvorledes der hygges om en uanseelig Hytte, fordi Befolkningen dér ved, at den har huset den store Tonekunstner Mozart.

▲ Niels Hansen Jacobsen er foto-graferet ved porten i Skulptursalen. Bladene fra en af hans agaver anes i venstre side.

▼ Indvielsen af Troldepringvandet den 13. juli 1923 blev indirekte årsagen til museets opførelse. Da billedhuggeren nævnte, at han ville opføre sin bolig i Skibelund Krat, gik byens borgere sammen om i stedet at opføre museet midt i den hastigt voksende stationsby.

Man ser her og der, hvorledes der undertiden ofres Tusinder paa Ting, som er og bliver Lapperi, men man ser ogsaa trindt omkring sene Efterslægter gøre alt, hvad gøres kan for at samle og bevare, hvad de samtidige forsømte. De, der er saa lykkelige at eje en virkelig Skat, bør værne og bevare den.

Vi har her i Vejen en Mand gaaende blandt os. Han færdes stille og beskedent. Han gaar i sine Træsko og arbejder og slider for os. Han kan skabe – snart i den bløde Ler, snart i den haarde Sten og snart foran den gloende Ovn – en Arv til os af uvurderlig Værd.

Hans Navn og hans Arbejde er kendt og skattet ud over Europa, og en Efterverden vil kappes om at eje hans Værker, men Arven er vor, om vi da vil have den. Blot vi vil skaffe hensigtsmæssig Plads til Kunstneren Niels Hansen Jacobsens Værker, da kan de blive vore.

Man skulde synes, der ikke kunde være meget at betænke sig på. Man skulde synes, at hvad dette i Øjeblikket vil koste, vil være for intet at regne mod den Arv, vi faar.

Lad os vise vore Efterkommere, at vi forstod at værdsætte denne Mand, der tilmed er vort Bysbarn.

Lad os rejse Niels Hansen Jacobsens Atelier og Musæum her i hans Fødeby. Lad os bevare hans geniale, hans – i Fantasi – enestaaende Kunst for vor By, der derved kommer i Besiddelse af en Rigdom, hvortil der ikke findes noget Sidestykke, hverken her i Landet eller langt ud over Landets Grænser. Gør vi det, da sætter vi derigennem ham og os et varigt Minde for Fremtiden. ■

▲ Blandt gamle glasplader findes et øjebliksbillede fra rejsegildet i det sene forår 1924. Formodentlig fotograf Koch, Vejen.

BESTYRELSENS KONSTITUERING 2018

Formand

Anker Ulsdal

Næstformand

Claus Jacobsen

Kasserer

Karen Marie Knudsen

Sekretær

Anna Hartvig

Redaktør

Gunna Kjelstrøm

Bestyrelsesmedlemmer

Marianne Roland Munch og

Gitte Brinch Knudsen

Kontingent for 2017

Samboende

Kr. 350,00

Enlige

Kr. 175,00

Nyvalgt til bestyrelsen

Gitte Brinch Knudsen

Genvolgt til bestyrelsen

Claus Jacobsen

Gunna Kjelstrøm

Anker Ulsdal

Udtrådt af bestyrelsen

Pernille Vestergaard

Valg af suppleant

1. suppleant

Kirsten Engel Sørensen - genvolgt

2. suppleant

Bodil Meineche - genvolgt

Valg af revisor

Jan Jepsen - genvolgt

Valg af revisorsuppleant

Elsbeth Boysen - genvolgt

FORMANDSBERETNING 2017

Præsenteret af formand Anker Ulsdal på Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegns ordinære generalforsamling den 30. januar 2018

2017 har været endnu et godt og aktivt år i vores forening. Tak til jer medlemmer for god og solid opbakning til arrangementerne. Det er en fornøjelse for os i bestyrelsen at arrangere aktiviteter, som vi føler bliver taget så godt imod. Foreningens medlemstal er stabilt på den rigtige side af 400 medlemmer, men jeg vil naturligvis opfordre jer til at spørge venner og bekendte, om de ikke også vil støtte foreningen - og dermed Kunstmuseet. Jeg vil nu se lidt tilbage på sidste års aktiviteter og knytte et par kommentarer til dem. Der har sædvanen tro været en pæn bredde i aktiviteterne.

Vi havde i foråret stor fokus på kunst og kulturrejsen til Holland. Signe Jacobsen kom til Vejen to gange og fortalte med vanlig humor og indlevelse om Hollands store malere. Det var et par fint besøgte foredrag, som sammen med vores INFO-aften om Hollandsturen gav deltagerne et godt indblik i rejsens kommende oplevelser. Efterårets to foredrag omhandlede Ørnebjergkolonien i Rold Skov samt Fabergés juvelkunst.

Kunstudstillingerne på Vejen Bibliotek har været med Erik Nicolaisen, der mødte op med mange fine malerier samt Gitte Kath, der viste spændende plakatkunst. Desuden havde vi en udstilling med den lokale kunstner Ellen Pedersen. Vi siger tak til Vejen Bibliotek for godt samarbejde.

Musikalsk startede vi 2017 med en forrygende aften med gruppen Cash. Der var fuldt hus og godt humør. Gruppen leverede sange og historier med stor begejstring, og deltagerne nød en aften med lidt god mad og rødvin til musikken.

Senere på foråret fik vi leveret fine Beatles-sange, fortolket af duoen The Blackbirds. Efteråret bød på tre koncerter: Pianisten Tanja Tismar var forbi med en gruppe dygtige elever, som leverede fine tyske lieder. Guitaristen Mikkel Andersen spillede og underholdt flot, og vi sluttede året af med en hyggelig koncert med Kammerkoret Gock. De gav os en god optakt til den kommende jul.

Foreningen arrangerede to spændende ture i 2017. Vi havde en god aften til Fredericia og Middelfart, hvor vi først besøgte Christianskirken i Fredericia for at se Bjørn Nørgaards flotte glasmosaikker og altertavle. Derefter kørte vi til Clay i Middelfart, hvor vi både fik en rundvisning og fik set særudstillingen med Axel Salto. Aftenen sluttede af med kaffe på Kryb-i-Ly Kro. En fin aften, som dog blev lidt fortravlet p.g.a. trafikale problemer. Desuden havde vi en meget indholdsmættet 4-dages tur til Holland i september.

I foråret varmede vi op med spændende foredrag og fik besøgt de store museer i Holland og Haag. Vi blev kyndigt og spændende introduceret til oplevelserne af Sophus Jepsen, som vi skylder en stor tak for alle de utraditionelle indfaldsvinkler til dagenes oplevelser. Det var en fornøjelse at besøge museerne efter hans introduktioner. Holland viste sig lidt efterårsagtig under vores besøg, men meget passende viste vejret sig fra sin pæne side, hver gang vi holdt busfrokost. Alt i alt en fin rejse, som vi har fået mange pæne tilbagemeldinger på. Tak for det.

Vi havde igen et år, hvor vi kunne udnytte vores base her på Kunstmuseet. Jeg havde sidste år annonceret, at vi nok sidst på året ville løbe ind i ombygningsproblemer. Projekter af den størrelse, som en ombygning jo er, tager tid. Det bliver derfor i slutningen af 2018 nødvendigt at finde husly andre steder til enkelte af vore arrangementer. Når Teresa får ordet, vil hun nok fortælle lidt om ombygningen. Jeg tror, at vi alle sammen glæder os rigtig meget til at se det kommende projekt komme op og stå. Vær opmærksomme på, at der i 2018-19 vil være arrangementer, som vi må afholde på lånte lokaliteter.

Vi siger stor tak til Vejen Kunstmuseum for husly og hjælpsomhed i året, der er gået. Naturligvis specielt tak til Teresa for hendes bidrag til bestyrelsens arbejde og for hendes engagerede arbejde på Vejen Kunstmuseum, men også stor tak til museets øvrige medarbejdere. En speciel tak skal lyde til Frederik for hans store arbejde med foreningens hjemmeside. Vi kan ikke undvære nogen af jer.

VINDERE BLANDT ALLE MEDLEMMER 2018

Hanne Pedersen

Jette Wolthers

Søren Thygesen

Bente Nørby

Martha Holm Larsen

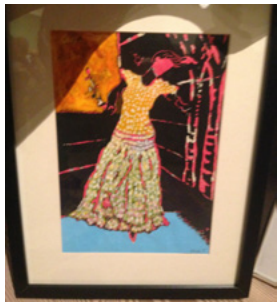
Pernille Vestergaard

Lise Friis

Elisabeth Provstgaard

Hansen

Bestyrelsen har i 2017 ydet et kontant bidrag til den permanente samling om Ingrid Vang Nyman, som museet arbejder på, og som vi alle kan opleve, når nybyggeriet og renoveringen er afsluttet. Det var et tilskud til et af hendes fine selvportrætter:

Vi siger i bestyrelsen også tak til redaktionen af K.O.T. for spændende og informative udgivelser i 2017. Tak til Jyske Vestkysten og ugeaviserne for loyal omtale af foreningens arrangementer i årets løb.

Program 2018

Et lille kig i det foreløbige program for det kommende år fortæller om mange spændende oplevelser:

Vi starter med en forfatteraften i samarbejde med Vejen Bibliotek. Det er aktuelle Mich Vraa, vi skal møde mandag den 19. februar her på museet.

Så kommer årets traditionelle festaften fredag den 23. februar. I år kan I møde Blå Mandag – et festligt Jazzband. Det skal nok få stemningen til at komme helt i top. Vi glæder os til at se rigtig mange af jer - og husk at få købt en billet.

Derefter går det slag i slag med kunststillinger af Ken Denning og Ulla Bille – foredrag om tysk kunst ved Signe Jacobsen og fortælleaften om Emilie Demant Hatt ved Dorte Smedegaard.

Musik skaber billeder/billeder skaber musik, hedder en aften i april. Gruppen Expanding Canvas kobler maleri sammen med musik. Til efteråret får I tilbud om koncerter med Diana Panzeri samt Trio Phil Copenhagen.

Desuden har vi i rejseudvalget planlagt en heldagstur til Gottorp Slot. Det bliver lørdag den 15. september. En dag med god tid til det smukke sted. Rejseudvalget trækker igen i arbejdstøjet i løbet af efteråret, for vi vil jo gerne byde ind med endnu en spændende udlandstur. Mon ikke det bliver i september 2019!

Som afslutning på min beretning vil jeg gerne på bestyrelsens vegne takke Pernille for hendes mangeårige arbejde i bestyrelsen. Du bliver svær at undvære, men heldigvis har du lovet at hjælpe lidt til i tiden fremover med regnskab, medlemslister osv. osv. Vi må så se at få oplært en ny kasserer i bestyrelsen - men nemt bliver det ikke.

Endnu en gang stor tak til alle I loyale medlemmer, til Teresa og alle hendes dygtige medarbejdere, til Sophus som inspirerende rejseguide, til Vejen Bibliotek, til JyskeVestkysten. ■

▲ Udpluk af gevinster fra årets udlodning til medlemmer.

MALEREN OG FORFATTEREN EMILIE DEMANT HATT

Fortælleforestilling onsdag den 2. maj, kl. 19.30

Af Dorte Smedegaard, lærer og organist

Et særegent livsforløb, en enestående kvinde, en kompromisløs kunstner.

Emilie Demant Hatt (1873-1958) blev født i Selde i Salling og senere uddannet ved Kunstakademiet i København. Hun udstillede første gang på Charlottenborg i 1903.

Som maler og skribent blev hun stærkt præget af mødet med fire forskellige mænd. Da hun var 14 år mødte hun komponisten Carl Nielsen. Han var 21 og allerede far, da de forelskede sig. Carl Nielsen dukkede op på ferie i Salling sammen med sin plejemor, der var Emilies moster. En heftig brevveksling fulgte, og Carl Nielsen tilegnede hende flere musikstykker, som han skrev i de tre år, hvor de "frydefulde somre" fandt sted. Emilie Demant har fortalt om deres møde og forelskelse i bogen "Forårsbølger – Erindringer om Carl Nielsen". Mødet og forelskelsen i Carl Nielsen åbnede for hende døren til den store verden, og hun fik et enestående og særpræget liv både som menneske og kunstner.

I 1904 mødte hun lappen Johan Turi i toget første gang, hun rejste til Lapland. Emilie Demant havde en drøm om at bo hos samerne, mens Johan havde en drøm om at skrive en bog om samernes liv. Emilie De-

◀ Carl Nielsen og Emilie Demant Hatt

mant rejste tilbage til København og forbindelsen blev holdt ved lige. I 1907 afsluttede hun sin uddannelse på Kunstakademiet, og samme år drog hun atter til Lapland, hvor hun levede sammen med Turis familie som nomade. Hun havde medbragt den store samiske ordbog og en skitseblok. Johan Turis drøm om at skrive en bog var ikke let, men Emilie fik ham i gang med at skrive, og i 1910 udkom bogen om samernes liv "Muittalus Samiid Birra." Hun blev for en kort tid verdensberømt i rollen som fødselshjælper til den første bog, skrevet på samisk af samens Johan Thuri.

I Kiruna mødte hun malmkongen, Hjalmar Lundbohm som efterstræbte hende. Han finansierede hendes bogudgivelser, og i 1913 udgav Emilie Demant Hatt "Med lapperne i højfjeldet".

Men inden da, i 1911 havde hun mødt kulturgeografen Gudmund Hatt. Da var hun 38 år, og han 26. Han blev hendes ægtefælle gennem de næste 47 år. Overalt på deres rejser medbragte Emilie sin skitseblok, og sammen havde de et enestående arbejdsfællesskab i en periode, hvor kvindelige malere ikke blev anerkendt, og hvor nazismens udbredelse i 30'erne kom til at kaste en skygge over deres livs efterår.

I årene indtil 1924 malede Emilie Demant Hatt naturalistisk ligesom en del af sine samtidige kvindelige malerkammerater, men hendes kunstneriske løbebane ændrede sig fra naturalisme til moderne, ekspressionistisk og dybt original malerkunst. Efter hendes sidste udstilling på Charlottenborg i 1949 advarede en anmelder mod at glemme en så særpræget og dybt original maler. En vildfugl flakser over dansk kunst, skrev han. Selv sagde hun: Jeg ved godt, at jeg maler som et mandfolk.

Forestillingen veksler mellem fortælling, billeder, fællessang af Carl Nielsen og musik, som han tilegnede Emilie.

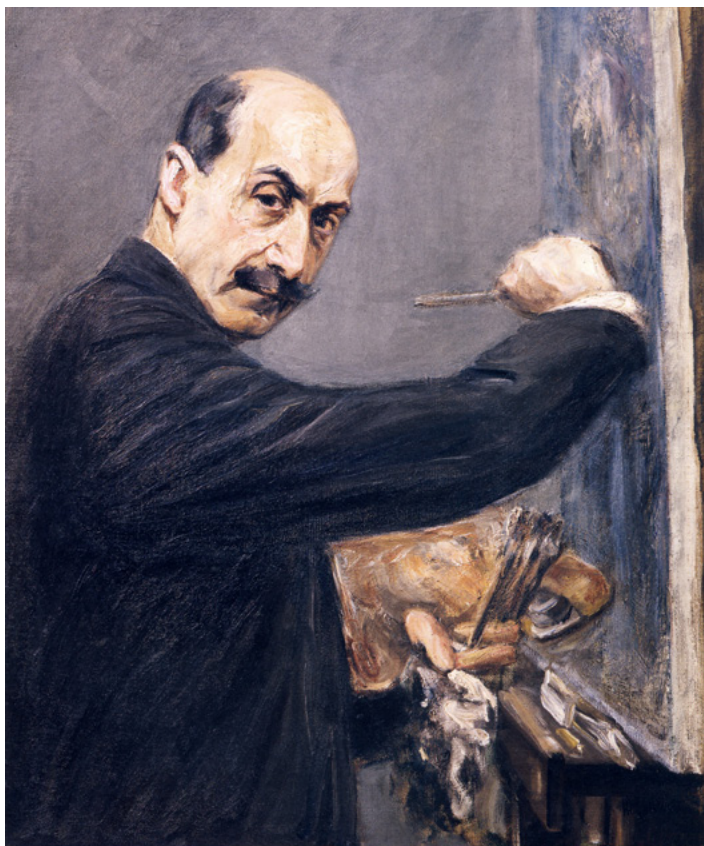
Foredragsholder og forfatter Dorte Smedegaard har skrevet en biografi om ægteparret Gudmund og Emilie Demant Hatt: "Vildfuglene". Den kan købes for 220 kr. i forbindelse med fortælleaftenen. ■

På **Vejen Kunstmuseum** findes billedet "De fire malerinder," som kom til samlingen i 1974 som gave fra Ny Carlsbergfondet. Det er malet af Sigurd Swane i 1912. Den ene af malerinderne menes at være Emilie Demant Hatt. Se omtale af maleriet i K.O.T. nr. 3 2014.

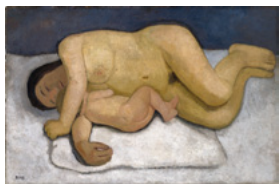
I dansk kunst er hendes navn blandt de mindre kendte. I 1966 fik Skive Museum brev fra tidligere landsarkivar Harald Hatt med tilbud om at modtage en række malerier og tegninger, som Emilie Demant Hatt testamentarisk havde ønsket skulle overdrages hendes hjemstavns museum. Man tøvede og var næsten afvisende, men de mange malerier fra Nordsalling, Fur og fødebyen Selde var af betydelig værdi for museet, og gaven blev modtaget. Mange af malerierne trængte til konservering og i 1983 kunne Skive Kunstmuseum vise en retrospektiv udstilling.

▲ Gudmund Hatt.

▼ Modersohn-Becker: Liggende mor og barn, 1906.

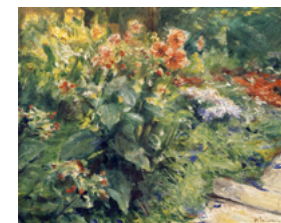
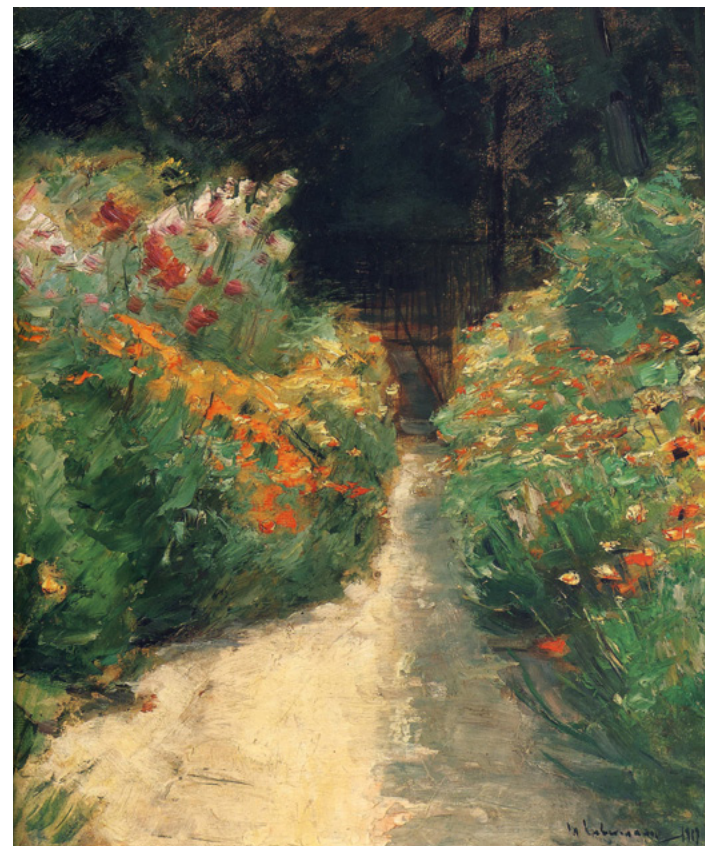
MAX LIEBERMANN - og tysk kunst omkring år 1900

Foredrag onsdag den 14. marts kl. 19.30

Af Signe Jacobsen, kunsthistoriker

Max Liebermann (1847-1935) var en storartet og meget indflydelsesrig kunstner i tiden omkring år 1900, hvor han introducerede de nye strømninger fra Frankrig i Tyskland. Han og især hans to samtidige, Clovis Corinth og Max Slevogt, var de betydeligste tyske impressionister. Deres udgave af impressionismen var imidlertid mere ekspresiv end den franske udgave, og netop den tyske ekspressionisme fik en stor plads i kunsthistorien. I årene op til 1. verdenskrig formede unge kunstnere to kendte ekspressionist-grupperinger, Die Brücke i Dresden/Berlin (med bl.a. Ernst Ludwig Kirchner) og Der Blaue Reiter i München (med bl.a. Franz Marc). Eneren Paula Modersohn-Becker arbejdede originalt og selvstændigt ekspressionistisk med udgangspunkt i Worpswede-gruppen ved Bremen.

▼ Kirchner: Kvindeportræt, 1907.

◀▲ Liebermann: Blomstrende stauer i nyttehaven, 1924.

Mere om Max Liebermann

Opvokset i en hovedrig jødisk familie i Berlin i sit fædrene palads på Pariserplatz (hans egen fremtidige bolig), havde Max Liebermann store sociale fordele, men nåede i sit lange liv også at opleve de ulykkelige politiske forhold i 1930'erne, hvor hans mange store poster i kunsthivet blev frataget ham. Max Liebermann blev en af sin tids største tyske kunstnere, og hans indflydelse på tysk kunst samt hans museumsindsamling kan ikke overvurderes.

Hans motiver var portrætter, folkelivsbilleder og landskaber, udført med stadig mere imponerende teknisk virtuositet. Hans kunst spændte fra naturalisme til impressionisme, og blev i hans sidste år til i "eksil" i hans landvilla ved Wannsee i jødeforfølgelsesernes kølvand. ■

▼ Marc (1880-1916): De store blå heste, 1911.

ULLA BILLE Fra amatør til professionel

Udstilling på Vejen Bibliotek fredag den 6. april – fredag den 4. maj

Billedkunstner Ulla Bille er vokset op i København, kom i 1957 til Ebeltoft, blev student fra Grenå Gymnasium i 1965, ergoterapeut i 1969 og har siden uddannet sig som billedkunstner på Aarhus Kunstakademi 1979 – 1983. Ulla Bille er medlem af billedkunstnerforbundet BFK og Kvindelige Kunstneres Samfund KKS.

Der er udgivet en bog om Ulla Bille. "Portrætkunstneren. Maleren Ulla Billes billedunivers" af forfatter Poul Blak.

Ullas mor, der selv var tegner, betroede meget tidligt datteren, at hun ikke var noget særligt, og at hendes tegnerier tydede på, at hun aldrig blev andet end amatør. Derfor måtte hun sørge for at få en ordentlig uddannelse.

Efter at have fået en god uddannelse, stiftet familie og siden være blevet skilt, søgte hun ind på Århus Kunstakademi, og her oplevede hun en stor glæde ved at bruge stærke farver på sine lærreder. Ulla Bille er i dag en særdeles velanskrevet landskabsmaler, hvor især Færøerne og Grønland har givet megen inspiration, men også dansk natur med valmuer, høns og køer har fundet plads på lærrederne.

Portrætter blev næste trin i udviklingen. De livlige farver i en naturalistisk malemåde kan ikke skjule hendes glæde over at arbejde med mennesker på denne positive måde. Malerierne udstråler en intimitet i al deres lysfyldte atmosfære.

Siden 1984 har hun udstillet mange forskellige steder med sine portrætter af unge og gamle, drenge og piger, mænd og kvinder, kendte og ukendte, og efterhånden som hendes ry som portrætmaler har bredt sig, er det i stadig højere grad her, at den store efterspørgsel efter hendes kunnen har centreret sig. ■

"KUNSTCERT" MED EXPANDING CANVAS

Billedkunst-koncert-ensemble onsdag den 18. april kl. 19.30

Forestil dig musik og billedkunst smelte sammen og inspirere hinanden. Vi har ofte arrangementer med musik på programmet i foreningen og lige så tit nogle om billedkunst, men sjældent aftener, hvor begge dele opstår på én gang og kommer til at udgøre ét samlet kunstværk. Det kan man opleve denne aften i april.

Der er tale om et event med maleri, musik og videoprojektion i flere fælles værker. De udføres af gruppen "Expanding Canvas" bestående af billedkunstner og skulptør Karen T. Christensen, musiker og komponist Tine K. Skau samt marimbaspiller, lyd- og lysmand Kai Stensgaard.

Karen T. maler med balletagtige håndbevægelser sine finurlige og farvestrålende kunstværker på en lysgennemskinnelig glasplade, hvorfra de med kamera og projektor bliver vist på et lærred. Samtidig spiller Tine K. Skau efter tur på flere af sine 80 blæseinstrumenter, hentet rundt om på kloden. Hun inspireres af billedprojektionerne til både stille og kraftfuld musik, støttet af percussion – og derved geninspireres Karen T. til viderebearbejdning af billederne.

Der er således tale om reel brobygning mellem musik og billedkunst. Gruppen har turneret i kirker, på skoler og museer. I Vejen vil der, som andre steder, nok blive tid til en lille overraskelse. ■

Karen T er symbolist, og hun inspireres ofte af antikkens billedprog. Hendes nærmeste kunstneriske og menneskelige forbillede er nok den mexicanske kunstner Frida Kahlo. Karen har udstillet flere steder i landet og endog på et større kunstmuseum i Beijing, Kina.

Tine K. Skau er uddannet i blokfløjte på Det Fynske Musik-konservatorium, men spiller desuden på saxofon, klarinet og fagot samt på diverse mere ukendte instrumenter fra den store verden.

Kaj Stensgaard er professionel slagtøjspiller med speciale i marimba, hvor han mestrer 6 kølle-teknikken. Han har undervist og givet koncerter en del steder på kloden.

▲ *Aktuel model af Skibelundteltets interiør og eksteriør.*

SKIBELUNDTELTET Et omreisende telt for alle, der har lyst til at tegne, male og lave skulptur

*Interviewsamtale med Vejen Kunstmuseums billedskoleledere,
Cecilie Bendixen og Sophus Ejler Jepsen*

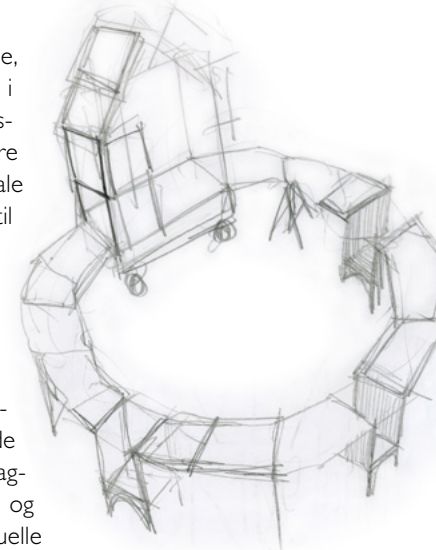
Af Marie Strøm, museumsformidler

I forårets uge 19, 20 og 21 har Vejen Kunstmuseum præmiere på Skibelundteltet – et omreisende atelier-telt, som tilbyder kunstformidling til kunstinteresserede i alle aldre. Cecilie Bendixen og Sophus Ejler Jepsen udvikler netop nu teltets form med udgangspunkt i museets ottekantede sal – Skibelundsalen. Bygningen blev i 1914 opført ved Skibelund Krat som billedhugger Niels Hansen Jacobsens atelier og museum. I 1938 blev det sten for sten flyttet ind som en udvidelse til museet. Fremover danner teltet i symbolsk form et billede på atelierets videre rejse. Teltet kommer ud i egnen, hvor billedhugger Niels Hansen Jacobsen er særlig rigt repræsenteret med sine grav- og mindesten – en slags ambassadør for ham og museet!

Det 7x8 m ottekantede telt vil på denne første forårsturné gøre holdt en uge ad gangen i tre af kommunens byer – Brørup, Rødding og Holsted. Formålet er at undersøge det lokale landskab sammen med deltagende skolebørn og øvrige lokale borgere. Som kunstnerkolonien Skagensmalerne er et eksempel på, er der historisk set tradition for, at kunstnere rejser til nye egne for at skabe landskabsbilleder. I samme ånd er tre kunstnere inviteret med i hver sin uge af turnéen. I Skibelundteltet vil gæster møde Ingrid Skovgaard i Brørup i uge 19, Laura Baruël i Rødding i uge 20 og Thomas Wolsing i Holsted i uge 21. Cecilie Bendixen og Sophus Ejler Jepsen er turnéens logistikere og formidlende værter. Turnéen rundes af på museumspladsen i uge 22, hvor Skibelundteltet danner ramme om en udstilling, der præsenterer resultater fra atelier-teltets workshops.

Behovet for at undersøge det lokale landskab

Med fokus på det lokale landskab tager værtskunstnerne, Cecilie Bendixen og Sophus Ejler Jepsen, udgangspunkt i egne erfaringer sammen med det almene behov mennesker har for at knytte sig til et landskab. Som tilflytter til Askov fortæller de, at de gradvist har lært det lokale landskabs sprog at kende. Med tidligere tilknytning til Østsjælland og Østjylland, hvor kulturlandskabet tilbyder oplevelser i form af bl.a. karakteristiske, bakkede bøgetræsskove, er det markant anderledes at forholde sig til et landskab, der ved første øjekast er domineret af flade pløjemarken. Det lokale sydvestjyske landskab er heller ikke i samme grad som de danske "kulturlandskaber" blevet skildret og fortolket i kunsten. Netop de manglende billeder af egnen peger de på som en af årsagerne til, at det kan være svært at skabe identifikation og knytte sig til dette bestemte sted. Gradvist kom det aktuelle arbejdsspørgsmål til syne: Hvordan knytter man sig til det lokale landskab? Efterfulgt af en undersøgende hypotese: Kunne en billedkunstnerisk fortolkning af landskabet være en metode? Tilgangen er undersøgende, når Skibelundteltet slås op i det sydvestjyske landskab på jagt efter landskabsoplevelser og tilknytningspunkter i tæt forbindelse med billedkunsten.

▲ *Aktuel skitse af Skibelundteltets ottekantede interiør med integreret teltvogn, som både kan rumme telt, arbejdsborde og materialer. Herudover fragter vognen teltet ud i nye lokale landskaber.*

I løbet af samtalen faldt snakken på forskelle mellem børn og voksnes oplevelse af landskaber – og som et interessant bidrag til netop barnets synsvinkel, henviser Cecilie Bendixen til forfatteren Jacob Knudsens tekst *Ørken og Paradis i Christelige Foredrag* fra 1893. Her bruger han erindrede landskabsbilleder fra Rødding-egnen i forhold til at forstå biblens billeder. I afsøgningen af, hvad der kendetegner det lokale landskab, er barneblikket måske netop en vigtig nøgle til en fælles forståelse af lokale kvaliteter.

▼ *Tidlig skitse af Skibelundteltet med udgangspunkt i Skibelund-atelieret og dets karakteristiske indgangsparti med bindingsværk. På skitsen tænkt som teltvogn. Nu rykker salen ud igen – denne gang i form af et omreisende telt!*

Tre formidlingsprogrammer med afsæt i specifikke lokaliteter

Skibelundteltets tre meget forskellige lokalområder har givet hver af de tre kunstnere en konkret lokalitet at forholde sig til. Med det udgangspunkt har kunstnerne skabt hver deres formidlingsoplæg, som bliver til tre unikke workshop-tilbud til skoleklasser om formiddagen. På eftermiddage og lørdage er lignende workshops åbne for alle. Program følger på www.vejenkunstmuseum.dk. Med de tre inviterede billedkunstnere som inspiratorer bliver lokalbefolkningen medskabere af fortællingen om det lokale landskab og dets særlige karakter.

▲ I Laura Baruéls research-materiale til workshoppen i Skibelundteltet findes dette eksempel på kostumedesign med pinde som materiale. Eksemplet her er centralt, da de tre kunstnere arbejder med pinden som fælles tema.

I **Brørup** placeres teltet på Markedspladsen, som hver fredag forvandles til et levende mylder af mennesker fra fjern og nær med interesse for husdyrauktion og kræmmermarked. Resten af ugen ligger pladsen øde hen. Med det udgangspunkt vil Ingrid Skovgaard (født 1970) arbejde med det sociale landskab, som det erindres. På workshoppen vil hun arbejde med deltagernes egne oplevelser fra markedspladsen, og i fællesskab tegnes et kæmpestort kort over sammenflettede erindringer. I sit virke som kunstner underviser Ingrid Skovgaard bl.a. børn i kunst, krop og bevægelse. Hun har bl.a. arbejdet på Vejen Kunstmuseum, hvor hun lavede bevægelsesworkshops med trolden som tema. Hendes formidlingstilgang i Brørup er ligeledes med fokus på den fysiske erfaring – denne gang af landskabet.

I **Rødning** står teltet i Sommerlystskoven – et slags arboret med sin samling af mange forskellige træsorter. Designer Laura Barué (født 1975) vil arbejde med træ som materiale, når hun med deltagerne i workshoppen tilrettelægger iscenesatte fotografier i landskabet. I fællesskab udarbejdes forskellige kostumer, og med Laura Baruéls egne ord skabes et 3D landskabsbillede, hvor "vi" har indtaget krattet, og krattet har indtaget "os". I efterårsferien 2017 stod Laura Barué for den velbesøgte workshop på Vejen Kunstmuseums Atelierloft, hvor både børn og voksne fik mulighed for at arbejde med hendes særlige tilgang til farverige plantetryk.

I **Holsted** får teltet plads i "den grønne kile" ved jernbanen – på et stykke indhegnet natur, som skyder sig ind i landskabet. Her tager kunstneren Thomas Wolsing (født 1964) også fat i iscenesættelse som greb. Hans udgangspunkt bliver et iscenesat naturområde, som indeholder bl.a. tennisbaner, hundeskov og dyrehave. På workshoppen konstrueres terrarier i konditoræsker, hvor vandrende pinde kan finde sig til rette i nye landskaber. I Thomas Wolsings tidligere kunstneriske arbejder spiller landskabet en stor rolle, og i Holsted tager han afsæt i sine erfaringer med landskabsfortolkning – i et samspil med børn og familier. Egnen kender han fra tidligere besøg. I 2013 var han blandt de deltagende kunstnere i projektet Naturkraft, der blev til på både Poul la Cour Museet i Askov og på Vejen Kunstmuseum.

Tanken om et rejsende værksted eller et mobilt museum har længe været en drøm, som museet nu kan realisere på baggrund af støtte fra Statens Kunstfond på i alt 275.000 kr. Cecilie Bendixen og Sophus Ejler Jepsen udvikler i disse dage projektet og selve teltet, som i maj og september 2018 vil rejse ud i landskabet på både en forsommer- og sensommerturné.

Skibelundteltets undersøgelse af landskabet bygger videre på en tematik, der eksisterer i nogle af museets tidligere projekter og formidlings-

tilbud. Fortolkningen af den lokale natur spiller f.eks. en betydelig rolle i projektet EGNBETON (2013-2014) med en række af stedspecifikke betonskulpturer, der står i samspil med naturen i kommunen. Dertil er museets årlige Sommerbilledskole også en levende landskabsfortolkning, når børn fra 8 år og opefter år efter år på cykel drager ud i forskellige dele af omegnen. Sommeren 2017 bød på oplevelser ved Kongeåen og Skrave i tværfeltet mellem tegning, kanosejls og droneflyvning. Der ligger også landskabsoplevelser i biologens udpegning af naturperler, de genoptagede grundlovmøder med taler, gymnastik og koncerter i Skibelund Krat og familiernes sankthansbål ved dammen i Askov. Vores personlige og fysiske erfaringer er en måde at knytte bånd til det lokale landskab. Her kan den billedkunstneriske fortolkning bidrage til nye forståelser. ■

▼ Tidlig skitse af Skibelundteltets eksteriør.

INVITATION TIL BILLEDKUNSTENS DAG

DEN 14. MARTS 2018 KL. 15-17

Som optakt til Skibelundteltets forårsturné inviterer Vejen Kunstmuseum onsdag den 14. marts til BILLEDKUNSTENS DAG – et eftermiddagsarrangement for alle voksne med interesse for egnens landskaber. I løbet af eftermiddagen vil Sophus Ejler Jepsen give en enkel introduktion til landskabsmaleriets udfordringer og muligheder og biolog Inge Lise Møller Jensen præsentere 20 naturperler i Vejen Kommune. Alt sammen som invitation til alle om at komme ud og deltage i fortolkningen af #LandskabetOmkringTrolden.

▼ I de små vignetter formidler Sophus Ejler Jepsen børns billedkunstneriske fortolkning af naturen.

INDHOLD

Tolv buketter - kunst & blomster, side 3

Vinterværksted - leg med ler, side 4

2017 har været endnu et rekordår!, side 4

Dialog-arrangementer i Camilla Berner-udstillingen, side 5

Sanketur med Julie Swane, side 5

Musæum i Vejen, side 6

Generalforsamling den 30. januar 2018, side 8

Maleren og forfatteren Emilie Demant Hatt, side 11

Max Liebermann - og tysk kunst i tiden omkring år 1900, side 14

Ulla Bille - fra amatør til professionel, side 16

"Kunstcert" med Expanding Canvas, side 18

Skibelundteltet - et omrejsende værksted for alle der har lyst til at tegne, male og lave skulptur, side 20

FORSIDE Camilla Berner: Planteindsamling nr. 6. Kongens Nytorv den 25. juni 2014. Artsliste: Gederams, Glat Vejbred, Ager-Tidsel, Sildig Gyldenris, Skvalderkål, Glat Dueurt og Lodden Dueurt.

K.O.T. - Kunst omkring Trolden udgives i samarbejde mellem Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn og Vejen Kunstmuseum.

Indmeldelse af nye medlemmer til Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn kan ske på Vejen Kunstmuseum, Østergade 4, 6600 Vejen, tlf. 79 96 69 40 eller på mail: pv@vejen.dk.

NYHEDSMAIL Ønsker du at modtage nyhedsmail, kan du gå ind på www.vejenkunstmuseum.dk og tilmelde dig nederst på siden. Så modtager du nyheder om, hvad der sker på Vejen Kunstmuseum og i Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn.

REDAKTØRER

Gunna Kjelstrøm
Engparken 6, 6580 Vamdrup
tlf. 29663896
gunna.kj@gmail.com

Marie Strøm og Teresa Nielsen
Vejen Kunstmuseum
museum@vejen.dk
www.vejenkunstmuseum.dk

LAYOUT SKABELON
www.helle-jensen.dk

Medlemmer af kunstforeningen får bladet tilsendt. Bladet ligger fremme på museet og sendes til museets samarbejdspartnere.

Museums- og Kunstforeningen for Vejen og Omegn
www.vejenkunstforening.dk

Formand Anker Ulsdal
Vester Alle 84
6600 Vejen
tlf. 61713654
anker@ulsdal.dk